

Sjavoet—Wekenfeest—Pinksteren

15 en 16 mei hebben wij als christelijke gemeente het Pinksterfeest gevierd. Het Joodse volk viert dit op 12 en 13 juni. Pesach is het feest van de bevrijding uit de dodelijke slavernij in Egypte. Het feest van de hoop op nieuwe bevrijdingen van vijanden, ballingschap, ellende, zelfs van de dood. Bevrijding heeft ook een doel. Het eerste doel van Mozes na de uittocht uit Egypte was de berg Sinai. Daar werd het verbond met God gesloten. (Ex. 3:12, 19, 20). Doel van de bevrijding is de verwerkelijking van het verbond in het beloofde land door de gehoorzaamheid aan de ontvangen Thora. Op Sjavoet wordt dit elk jaar gevierd als een vernieuwing van het verbond. In gebeden op dit feest wordt het ook 'de tijd van de wetgeving' genoemd. De drie dagen voor Sjavoet heten 'de drie dagen van de omheining'. Een herinnering aan de drie dagen, waarin het volk zich moest heiligen voor de ontvangst van de Thora en aan het voorschrift aan het volk om de berg niet te beklimmen of zelfs aan te raken (Ex. 19:10-23). Pesach en Sjavoet zijn dus onlosmakelijk met elkaar verbonden. Flavius Josephus noemt het zelfs het Slotfeest van Pesach. De Midrasj spreekt over het slot van Pesach.

Sjavoet is het tweede van de drie pelgrimsfeesten. De eerste naam is Wekenfeest. (Ex. 34:22, Lev. 23:15), omdat er tussen Pesach en Sjavoet zeven weken, zeven volkomen sabbatten zijn (Lev. 23:15). Daarin moet het volk de zeven grote daden van God gedenken vanaf de uittocht tot en met de Wetgeving (Ex. 14-Ex. 20), daden van zorg en vergeving en trouw, opdat het volk Hem blijft toegewijd. In het Grieks heet het feest Pentecoste, 'de vijftigste', Pinksteren (Hand. 2:1). Een andere naam is Oogstfeest (Ex. 23:16). Oorspronkelijk was het net als Pesach een landbouwfeest, het einde van de graanoogst. Een derde naam is Dag van de eerstelingen (Lev. 23:10, 11, 15, 16; Num. 28:26) eveneens een herinnering aan de landbouw. Elke mannelijke Israëliet moest met twee nieuwe broden als de eerstelingen van de nieuwe oogst naar de tempel, als hulde en dank aan Hem, die de oogst had gegeven. Daar werden ze de Eeuwige voorgesteld. Deze eerstelingen vertegenwoordigden de hele oogst, m.a.w.: de hele oogst is gave van God. Zij worden ook een nieuw spijsoffer, een nieuw rustoffer genoemd. Opvallend is, dat het hier gaat om twee gezuurde broden. Zij stellen de vader en moeder van het gezin voor, zondige mensen (zuurdesem als beeld van de zonde). De priester bewoog ze voor het aangezicht van God en offerde ze met een zondoffer (Num. 28:30). Daardoor waren zij verzoend en was het hele gezin God toegewijd. Als herinnering aan de landbouwachtergrond zijn de synagogen tijdens het feest versierd met vruchten en bloemen.

De Talmoed geeft ons een schilderachtig beeld van de manier, waarop de pelgrims vanaf het platteland de eerstelingen in de tempel brachten. Er werd gezongen (o.a. Ps. 30) en Deut. 26:1-12 werd gelezen. Er werd muziek gemaakt. Prachtig versierde manden met vruchten werden meegevoerd. De priester bewoog de broden voor Gods aangezicht. Dan gingen allen buigende terug. (Misjna Bikkoerim). Tienduizenden pelgrims uit alle delen van de toen bekende wereld waren dan in Jeruzalem (Hand. 2:9-11). Zo vierden ook de discipelen Sjavoet. Een belangrijk onderdeel is de leernacht, die aan de viering vooraf gaat. In de synagogen wordt dan gebeden, gelernt en de Schriften worden gelezen, o.a. Deut. 26:1-12, het boek Ruth, Hab. 3 en het Hooglied. Een volledige concentratie op God en Zijn Woord! Waarom moest men wakker blijven? Omdat in de nacht, die voorafging aan de gave van de Thora, het volk sliep en God het wakker moest maken. Om voor deze zonde te boeten, moeten alle Joden die nacht wakker blijven. Hand. 2:1 vertelt, dat de discipelen al in het huis (de tempel) waren, toen in de vroege morgen de Geest werd uitgestort. Zij hadden dus ook een leernacht achter de rug. Bezig met de Schriften en met de woorden van Jezus. De neerdaling

van de Geest in de tekenen van wind en vuur herinnert aan de neerdaling van God bij de Sinaï en de gave van de Thora. (Ex. 19: 9, 11, 16, 18, 19, 20). Ook in het N.T. zijn Pasen en Pinksteren onlosmakelijk met elkaar verbonden. Jezus heeft in zijn kruis en opstanding de oogst, Gods heil, voorbereid. De Geest haalt die binnen door het geloof in Jezus. Dat doet Hij eerst onder het Joodse volk. Op de Pinksterdag komen er 3000 tot geloof (Hand. 2: 41). Profetieën uit Jeremia 31: 33 en Ezechiël 36: 26, 27 gaan in vervulling: Ik zal Mijn Thora in hun binnenste geven. Ik zal maken dat u in Mijn verordeningen wandelt. Zo wordt het verbond vernieuwd. Maar Pinksteren betekent ook: de niet-Joden mogen gaan delen in de zegeningen en gaven van het verbond: de Geest, het geloof in Jezus, de Verlosser, het houden van de Thora (Hand. 2:39). Niet voor niets wordt het boek Ruth op Sjavoeot gelezen. Oogstboek, maar ook: Ruth, een Moabitische, deelt in de kennis van Israëls God en mag behoren tot zijn volk (Ruth 1: 16, 17).

Namens de Commissie Kerk en Israel:

J. A. van der Velden